

OPIS DOBREJ PRAKTYKI

1. Dane dotyczące gminy/powiatu

nazwa inicjatywy	program inicjatyw lokalnych „5/6” Budżet Obywatelski
nazwa gminy/powiatu	Miasto Bydgoszcz
dokładny adres	ul. Jezuicka 1, 85-102 Bydgoszcz
województwo	Kujawsko-Pomorskie
telefon	52 58 58 913
adres strony internetowej	http://www.bydgoszcz.pl/inicjatywylokalne/Inicjatywy-lokalne-program-5-6/
faks	52 58 58 301
adres e-mail	prezydent@um.bydgoszcz.pl

2. Rodzaj(e) podjętych działań (zaznacz):

- kształtowanie efektywnych systemów konsultacji społecznych i udziału obywateli w formułowaniu strategii rozwoju i prowadzenia polityki lokalnej lub regionalnej;
- wprowadzanie nowatorskich form demokracji lokalnej;
- rozwijanie systemów kontroli i komunikacji społecznej, ze szczególnym podkreśleniem przejrzystości procesów decyzyjnych władz gminy lub powiatu;
- oryginalne formy aktywizacji działalności obywatelskich i współpracy z organizacjami pozarządowymi;
- formy działalności z podmiotami gospodarczymi i ich samorządami na rzecz wspólnoty obywatelskiej i lokalnego rozwoju;
- działania na rzecz wychowania obywatelskiego, w tym pozaszkolne inicjatywy edukacyjne, działania na rzecz młodych mieszkańców gminy lub powiatu;
- decentralizację realizacji zadań publicznych, drogą przekazywania jej organizacjom obywatelskim lub jednostkom bliższym obywateli;
- inne.....
.....

3. Przedmiot działalności

Ideą Programu jest, umożliwienie mieszkańcom zgłoszenia do realizacji przez Miasto konkretnego zadania publicznego, istotnego z ich punktu widzenia, z perspektywy własnego podwórka. „Program 5/6” pozwala w dość elastyczny sposób reagować na bieżące potrzeby mieszkańców Bydgoszczy w podziale na okręgi wyborcze (6 okręgów) i skupione w nich poszczególne rady osiedli.

4. Opis działań

Zanim „Program 5/6” wszedł w życie, jednostkowe inicjatywy mieszkańców, wspieranych przez poszczególne rady osiedli lub Radnych Miasta Bydgoszczy, były stosunkowo rzadko realizowane. Zwykle budżet miasta wypełniały przedsięwzięcia duże, generujące wysokie nakłady finansowe. Nieco mniejsze zadania o charakterze publicznym (place zabaw, siłownie fitness, wideo monitoring, doświetlenie ulic, remont chodników itp.) wchodziły do planu inwestycyjnego jako dopełnienie budżetu lub wprowadzano je korektami w momencie wygosparowania dodatkowych środków.

Przedsięwzięcie to ma na celu m.in. kreowanie aktywności społeczeństwa obywatelskiego poprzez umożliwienie mieszkańcom wskazania najpilniejszych, ich zdaniem, przedsięwzięć inwestycyjnych oraz rozwijanie współpracy z mieszkańcami jako równoprawnymi partnerami w procesie wyboru tych zadań.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców, Prezydent Bydgoszczy na początku listopada 2012 r. zaproponował wprowadzenie nowej formuły współpracy mieszkańców miasta z władzami samorządowymi w postaci „Programu 5/6”. W ramach tego programu każdego roku, kwota 5 000 000 zł zostanie przekazana bydgoszczanom na realizację, ich zdaniem, najpilniejszych potrzeb w sferze szeroko rozumianej infrastruktury miejskiej i przestrzeni publicznej.

Wspomniana kwota została podzielona na 6 okręgów wyborczych w Bydgoszczy, w których funkcjonuje łącznie 28 rad osiedli. Każdej radzie osiedla przyznano do dyspozycji środki finansowe w wysokości wprost proporcjonalnej do liczby zamieszkałych w nich osób. W edycji 2013 roku to właśnie rady osiedli mogły zaproponować Miastu najciekawsze, najpilniejsze lub najbardziej oczekiwane zadania inwestycyjne, po wcześniejszym uzgodnieniu ich listy ze społecznością lokalną.

O rozpoczęciu naboru wniosków, mieszkańcy Bydgoszczy byli informowani podczas przygotowanej akcji informacyjno-konsultacyjnej.

Chcąc jeszcze mocniej uspołecznić Program, w edycji 2014 Prezydent Bydgoszczy wprowadził zmiany dotyczące sposobu zgłaszania inwestycji. Wskazanie inwestycji oddał bezpośrednio w ręce mieszkańców, którzy głosując w grudniu 2013 roku wskazali najpilniejsze potrzeby ze swojego najbliższego otoczenia. W głosowaniu za pomocą specjalnych kart wzięło udział ponad 6,5 tys. mieszkańców Bydgoszczy. Propozycje zadań,

które zwyciężyły, zostały następnie zdiagnozowane od strony terenowo-prawnej i finansowej, na czym pracowały merytoryczne służby urzędu miasta oraz przedstawiciele rad osiedli. Wybrane w ten sposób inwestycje zostały przekazane w formie uchwał poszczególnych rad osiedli do Prezydenta Bydgoszczy, aby mógł on wprowadzić ww. zadania korektą do budżetu miasta.

Do współpracy przy wyborze zadań do realizacji w ramach programu „5/6” włączyli się również radni Rady Miasta Bydgoszczy, do których Prezydent Bydgoszczy wystosował pismo z zaproszeniem o współdziałanie w tej kwestii.

Na realizację inwestycji zgłoszonych przez mieszkańców w ramach programu 5/6 przeznaczonych jest w 2014 r. – podobnie jak w roku poprzednim – 5 mln zł.

Realizowane przez właściwe merytorycznie Wydziały i jednostki organizacyjne Urzędu Miasta Bydgoszczy inwestycje poddane są monitoringowi, m.in. w celu uzyskania informacji, czy dana inwestycja przekroczyła budżet lub czy wygenerowała oszczędności. Jeśli nominalny budżet rady osiedla został przekroczony, w kolejnym roku będzie ona dysponowała kwotą niższą o kwotę przekroczenia. I odwrotnie, w przypadku wygenerowania oszczędności, jej kolejny budżet będzie wyższy o kwotę zaoszczędzonych środków.

Uczestnikami Projektu są: mieszkańcy Miasta Bydgoszczy, Rady Osiedli, Prezydent Miasta Bydgoszczy oraz Rada Miasta Bydgoszczy.

5. Uzyskane efekty

„Program 5/6” pobudził mieszkańców do aktywności. Zachęcił ich do spojrzenia na najbliższe otoczenie, w celu znalezienia w nim takich miejsc, które wymagają szybkiego zainwestowania oraz zgłoszenia takich zadań, które z punktu widzenia społeczności lokalnej, osiedlowej są najbardziej potrzebne.

W roku 2013 rozpoczęto realizację łącznie 51 przedsięwzięć inwestycyjnych o zróżnicowanym zakresie i wielkości zaangażowania środków. Największymi inwestycjami, których realizacja trwa dwa lata, są 3 boiska szkolne, osiedlowy program budowy urządzeń sportowo-rekreacyjnych, osiedlowy kompleks rekreacyjny oraz budowa schodów i chodnika oraz odnów jednej z ulic osiedlowych.

Natomiast mniejsze inwestycje zostały zakończone w terminie. Należą do nich m.in. modernizacje placów zabaw, rozbudowa systemu wideomonitoringu miejskiego, budowa siłowni fitness, remonty chodników wraz likwidacją barier architektonicznych, oświetlenie i doświetlenie ulic i terenów rekreacyjno-zabawowych na osiedlach, budowa 2 skate parków dla młodzieży, wyposażenie kina studyjnego zgodnie z wymogami jakości THX w budynku ZS nr 5 Mistrzostwa Sportowego, zakup 11 defibrylatorów dla szkół i basenów przyszkolnych, budowa dźwigu osobowego dla niepełnosprawnych w jednej ze szkół, modernizacja infrastruktury energetycznej szkół.

6. Oszacowanie nakładów poniesionych na organizację i realizację projektu

Co roku zaplanowano rezerwę budżetową w budżecie miasta na kwotę 5 000 000 zł, na realizację zadań inwestycyjnych w ramach programu „5/6”. Powyższa kwota została również włączona uchwałą do wieloletniej prognozy finansowej Miasta Bydgoszczy do 2043 roku.

Łączna kwota zaplanowanych do realizacji w 2013 roku 51 przedsięwzięć wynosi 4.990.000 złotych. W 2014 roku na realizację zadań w programie „5/6” zostało przekazanych 6.200.000 złotych. Wyższa kwota wynika z faktu, iż realizacja niektórych zadań z 2013 roku przeszła na rok kolejny oraz, że na zadaniach zakończonych zostały wygenerowane oszczędności.

7. Czy napotkali Państwo trudności, z którymi należało się zmierzyć, aby zrealizować projekt?

Tak. Procedury poprzedzające realizację wielu zgłoszonych zadań (diagnoza sytuacji terenowo-prawnej, przygotowanie projektu i stosownych pozwoleń, przygotowanie przetargu itp.) nierzadko powodują trudności z ich wykonaniem w okresie jednego roku.

8. Zalecenia dla innych jednostek samorządu terytorialnego zainteresowanych wdrożeniem projektu

Wdrożenie tego typu programu warto poprzedzić kampanią informacyjną, adresowaną do zainteresowanych mieszkańców osiedli i ich przedstawicieli, czyli Rad Osiedli z uwagi na niezbyt wysoki poziom wiedzy społeczności lokalnej na temat tego typu inicjatyw.